

**CENTRALNE MUZEUM JEŃCÓW WOJENNYCH
W ŁAMBINOWICACH-OPOLU**

ŁAMBINOWICKI ROCZNIK MUZEALNY

**JEŃCY WOJENNI
W LATACH II WOJNY ŚWIATOWEJ**

31

OPOLE 2008

SPIS TREŚCI
TABLE OF CONTENTS
INHALTSVERZEICHNIS

ARTYKUŁY I MATERIAŁY
ARTICLES AND MATERIALS
BEITRÄGE UND MATERIALIEN

Witold Mędykowski , Pomędzy euforią a klęską. Polityka zatrudnienia jeńców wojennych w przemyśle zbrojeniowym III Rzeszy	7
Between euphoria and defeat. The policy of employing Prisoners-of-War in the military economy of the Third Reich (Summary)	27
Euphorie und Niederlage. Zum Einsatz von Kriegsgefangenen in der Kriegswirtschaft des Dritten Reiches (Zusammenfassung)	28
Marianne Neerland Soleim , Losy jeńców wojennych w Norwegii w latach II wojny światowej	29
The vicissitudes of Prisoners-of-War in Norway in the years of the Second World War (Summary)	43
Schicksale von Kriegsgefangenen in Norwegen im Zweiten Weltkrieg (Zusammenfassung).....	43
Magdalena Kruk-Kuchcińska , Jeńcy francuscy w Oflagu II D Gross Born (1940–1942)	45
The French Prisoners-of-War in Oflag II D Gross Born (1940–1942) (Summary)	63
Französische Kriegsgefangene im Oflag II D Gross Born (Zusammenfassung) ..	64
Piotr Janus , Środowisko Podchorążych byłych Jeńców Wojennych (1964–2004). Przyczynek	65
The community of Officers Cadets – former Prisoners-of-War (1964–2004). A contribution (Summary)	84
Die Veteranenorganisation der Offiziersanwärter, ehemaliger Kriegsgefangener (1964–2004). Ein Beitrag (Zusammenfassung)	85

Sławomir Skowronek , Obóz jeniecki i cmentarz wojenny Heilsberg 1914–1919	87
The Prisoner-of-War camp and military cemetery Heilsberg 1914–1919 (Summary)	101
Das Kriegsgefangenenlager und die Kriegsgräberstätte in Heilsberg 1914–1919 (Zusammenfassung)	101

ARCHIWUM
ARCHIVES
ARCHIVMATERIAL

<i>Z Archiwum Yad Vashem. Zeznania polskich jeńców wojennych – Żydów</i> [From the Archives of Yad Vashem. Evidence of the Polish Prisoners-of-War – Jews / Aus dem Archiv von Yad Vashem. Berichte von Juden, polnischen Kriegsgefangenen]. Dokumenty do druku przygotowali, wstępem i przypisami opatrzyli: Witold Mędykowski , Violetta Rezler-Wasielewska	105
--	-----

WSPOMNIENIA I RELACJE
MEMOIRS AND RELATIONS
ERINNERUNGEN UND ZEITZEUGENBERICHTE

Zbigniew Okołowicz , Z Oberlangen do Weissenthurm [From Oberlangen to Weissenthurm / Von Oberlangen nach Weissenthurm]	131
Juliusz Maria Krawacki , Obrazy sprzed lat: jeńcy wojenni w Barnaul [Pictures from years ago: Prisoners-of-War in Barnaul / Alte Bilder: Kriegsgefangene in Barnaul]	143

RECENZJE I OMÓWIENIA
REVIEWS AND DISCUSSIONS
REZENSIONEN UND BESPRECHUNGEN

<i>O wolności za drutami. Po premierze spektaklu „Życ za wszelką cenę” Teatru Eko Studio na terenie byłego obozu jenieckiego w Lamsdorf</i> [On freedom behind the wires. After the premiere of ‘To Live At All Costs’ by Eko Studio Theatre performed on the site of the former POW camp in Lamsdorf / Von der Freiheit jenseits des Stacheldrahts. Nachbesprechung des im Kriegsgefangenenlager Lamsdorf aufgeführten Theaterstücks „Leben um jeden Preis“ der Gruppe Eko Studio] (Agnieszka Losor)	149
--	-----

- Dzienniki jenieckie polskich oficerów w niewoli Wehrmachtu*, pod red. W. Lewickiego [*POW diaries of the Polish officers in the Wehrmacht captivity / Tagebücher polnischer Offiziere, Kriegsgefangener der Wehrmacht*]. Wydawnictwo Wojciecha Lewickiego, Warszawa 2007, 500 s. + il. (**Violetta Rezler-Wasielewska**) 153
- Jacek Lachendro, *Zburzyć i zaorać...? Idea założenia Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w świetle prasy polskiej w latach 1945–1948* [*To pull down and plough up...? The idea of establishing the State Museum Auschwitz-Birkenau in the light of the Polish press in the years 1945–1948 / Abreißen und einebnen...? Die Idee zur Gründung des Staatlichen Museums Auschwitz-Birkenau im Spiegel der polnischen Presse der Jahre 1945–1948*]. Wydawnictwo: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Oświęcim 2007, 399 s., il. + aneksy (**Edmund Nowak**) 157
- Andreas Lembeck, współpraca Klaus Wessels, *Wyzwoleni, ale nie wolni. Polskie miasto w okupowanych Niemczech* [*The liberated but not free. The Polish city in the occupied Germany / Befreit und doch nicht frei. Eine polnische Stadt im besetzten Deutschland*]. Wydawnictwo: Świat Książki, Warszawa 2007, 286 s., il. (**Małgorzata Klasicka**) 163
- Orte des Erinnerns. Gedenkezeichen, Gedenkstätten und Museen zur Diktatur in SBZ und DDR* [*Miejsca upamiętnienia. Znaki pamięci, miejsca pamięci oraz muzea dyktatury w radzieckiej strefie okupacyjnej i w NRD*, pod red. Anne Kaminsky. Wydawnictwo Christoph Linksa / *Places of remembrance. Signs of remembrance, sites of remembrance and museums of dictatorship in the Soviet occupation zone and the GDR*], Anne Kaminsky (Hg.). Christoph Links Verlag, Berlin 2007, 560 s., il. (**Renata Kobylarz**) 167
- Bogdan Tuszyński, *Za cenę życia. Sport Polski Walczącej 1939–1945* [*When life was the price. Sport of 'Polska Walcząca' 1939–1945 / Um den Preis des Lebens. Sport im polnischen Untergrund*]. Wydawnictwo: Studio EMKA, Warszawa 2006, 203 s., il. (**Piotr Janus**) 175

SPRAWOZDANIA

REPORTS

BERICHTE

- IV sesja edukacyjna „Jeśli nie pamięć, to co? Edukacja w miejscach pamięci” [The IVth Educational Session “If not remembrance, then what? Education at sites of remembrance”/4. Bildungsrunde „Was sonst, wenn nicht Gedenken? Bildungsaktivitäten in Gedenkstätten“], Łambinowice, 30 maja 2008 r. (**Piotr Janus**) 181

Konferencja naukowa pt. „Pamięć historyczna: rocznicowy rytuał czy element codzienności” [Scientific conference “Historical remembrance – an annual ritual or an element of everyday life?” / Wissenschaftliche Konferenz zum Thema: „Historisches Gedenken: Jubiläumsrituale oder ein Teil des Alltags?”], Opole, 6 listopada 2008 r. (**Magdalena Kruk-Kuchcińska**) 185

KALENDARIUM
CALENDAR OF EVENTS
KALENDER

Kalendarium łambinowickie (styczeń – grudzień 2008 r.) [The Łambinowice calendar of events (January – December 2008) / Der Lamsdorfer Kalender (Januar bis Dezember 2008)] (**Iwona Biegun**) 191